

Sygn. akt I C 437/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2016 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący SSR Magdalena Glinkiewicz

Protokolant st. sekr. sąd. Bożena Czajkowska

Po rozpoznaniu w dniu 5 października 2016 r. w Toruniu.

sprawy z powództwa

T. W.

przeciwko:

K. J.

o:

zapłatę

orzeka:

I. zasądza od pozwanej K. J. na rzecz powoda T. W. kwotę 2.794,70 zł (dwa tysiące siedemset dziewięćdziesiąt cztery złote siedemdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 czerwca 2015r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 757 zł (siedemset pięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt: I C 437/16

UZASADNIENIE

Powód T. W. wniósł o zasądzenie od K. J. kwoty 2.794,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podniósł, że w dniu 11 czerwca 2015 r. małoletnie O. K. (1), D. R. (1), M. P. (1) i N. J. z X pietra wieżowca rzucając worki napełnione wodą spowodowały wgniecenie w dachu pojazdu powoda marki F. (...). Dodał, iż małoletnie przebywały w mieszkaniu małoletniej N. J.. Sąd Rejonowy w Toruniu w sprawie III RNkd rozstrzygnął jednoznacznie, iż szkoda zaistniała. Powód wskazał, że początkowo rodzice małoletnich uznali swoją winę i dążyli do polubownego załatwienia sprawy, po pewnym czasie jednak zaprzestali kontaktu, zaś K. J. po otrzymaniu wezwania do zapłaty, odmówiła załatwienia sprawy. Koszt naprawy pojazdu wyniósł 2.794,70 zł i w całości został pokryty przez powoda. Powód swoje roszczenie oparł na art. 427 k.c.

W odpowiedzi na pozew pozwana zaprzeczyła aby jej córka spowodowała powstanie szkody. Dodała, iż zgodnie z ustaleniami Sądu rodzinnego to małoletnia O. K. (1) i M. R. dopuściły się czynu karalnego. Zaprzeczyła, aby powierzono jej nadzór na nad trójką pozostałych małoletnich dzieci, które brały udział w zdarzeniu. Pozwana wniosła o dopozwanie opiekunów pozostałych małoletnich, które przyczyniły się do powstania szkody.

W kolejnym piśmie powód podkreślił, iż postępowanie zostało wszczęte na podstawie art. 437 k.c. Podkreślił, iż pozwana nie uczyniła zadość obowiązkowi nadzoru, gdyż w jej mieszkaniu doszło do zdarzenia, które spowodowało szkodę. Pozwana udostępniła lokal małoletnim, nie zapewniając im opieki. Zdaniem powoda do wyrządzenia szkody nie doszłoby gdyby pozwana nadzorowała małoletnie

Na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2016 r. powód oświadczył, iż roszczenie opiera na teści art. 427 k.c. oraz 433 k.c.

Pozwana na rozprawie przyznała, iż do zdarzenia doszło podczas jej nieobecności w mieszkaniu, nie kwestionowała okoliczności zdarzenia.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 11 czerwca 2015r. w lokalu przy ul. (...) w T. mieszkała K. J. wraz z rodziną, w tym z małoletnią córką N. J.. Lokal położony jest na X piętrze budynku.

Bezsporne

W dniu 11 czerwca 2015r. małoletnie M. P. (1), D. R. (1), O. K. (1) po uzyskaniu zgody K. J. przyszyły do mieszkania przy ul. (...). W lokalu przebywały wraz z małoletnią córką pozwanej N. J.. Dziewczynki wspólnie robiły naleśniki. M. P. (2) wraz z O. K. (2) wpadły na pomysł rzucania z okna workami z wodą. Worki z wodą wyrzucane były przez wszystkie dziewczyny. Jeden z worków spadł na pojazd marki F. (...) należący do T. W. i spowodował wgniecenie w dachu samochodu.

Dowód: akta III NKd 313/15

Małoletnie przebywały w mieszkaniu pozwanej bez żadnego nadzoru, za wiedzą i zgodą pozwanej.

Bezsporne.

W dniu 12 stycznia 2016r. Sąd Rejonowy w Toruniu wydał postanowienia o zastosowaniu środków wychowawczych. Sąd uznał, że O. K. (1) i D. R. (2) popełniły czyn z art. 2881 k.k. zaś N. J. i M. P. (1) wykazują przejawy demoralizacji.

Dowód: akta III NKd 313/15

Początkowo opiekunowie małoletnich poczuli się do poniesienia odpowiedzialności za zachowanie swoich dzieci. Jednak z czasem zaprzestali kontaktu z T. W.

Bezsporne

Koszt naprawy pojazdu F. (...) wyniósł 2.794,70 zł i został w całości poniesiony przez T. W..

Bezsporne (faktura k.; 5-6, kosztorys k. 7-10)

Pismem z dnia 26 czerwca 2016r. T. W. wezwał K. J. do zapłaty kwoty 2.794,70 zł. W odpowiedzi K. J. stwierdziła, iż jej córka nie spowodowała szkody i odmówiła zapłaty.

Dowód: wezwanie z dnia 26.06.2015 r. k. 13

pismo z dnia 3.07.2015 r. k. 14

Pojazd marki F. (...) należący do T. W. nie był objęty ubezpieczeniem AutoCasco.

Dowód: pismo z dnia 24.08.2016 r. k. 53

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o dowody z dokumentów zebranych w aktach niniejszej, a akt sądowych III RNkd 313/15 oraz na podstawie art. 230 k.p.c..

Sąd w pełni dał wiarę dowodom w postaci dokumentów zgromadzonych w toku procesu albowiem były kompletne i jasne, wraz z pozostałymi dowodami obrazowały dokładny stan faktyczny sprawy. Ich prawdziwość nie budziła w ocenie Sądu jakichkolwiek wątpliwości. Co więcej wiarygodność przedłożonych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do wniosku pozwanej o dopozwanie opiekunów prawnych małoletnich M. P. (1), D. R. (1) oraz O. K. (1).

W myśl art. 194 § 1 zd. 1 k.p.c. jeżeli okaże się, że powództwo nie zostało wniesione przeciwko osobie, która powinna być w sprawie stroną pozwaną, sąd na wniosek powoda lub pozwanego wezwie tę osobę do wzięcia udziału w sprawie.

Pozwana posiadała legitymację bierną do występowania procesie. W zdarzeniu brała udział jej córka, worki z wodą były wyrzucane z jej mieszkania, małoletnie dziewczynki przebywały w mieszkaniu pozwanej bez jakiegokolwiek opieki, bez nadzoru, za wiedzą i zgodą pozwanej. Sąd nie miał obowiązku wezwania innych osób do wzięcia udziału w sprawie po stronie pozwanej. Odpowiedzialność opiekunów małoletnich ma co najwyżej charakter solidarny (art. 441 k.c.). Powód zgodnie z przysługującym mu uprawnieniem mógł wybrać jedną z osób ponoszących odpowiedzialność za zdarzenie, w tym wypadku wybrał powódkę. Tym samym nie zachodziły przesłanki z art. 194 k.p.c. do uwzględnienia wniosku pozwanej o wezwanie do udziału w sprawie opiekunów prawnych pozostałych uczestników zdarzenia.

Sąd nie miał również podstaw do wezwania do udziału w sprawie pozostałych opiekunów prawnych małoletnich w oparciu o treść art. 195 k.p.c.

Zgodnie z art. 195 § 1 k.p.c. jeżeli okaże się, że nie występują w charakterze powodów lub pozwanych wszystkie osoby, których łączny udział w sprawie jest konieczny, sąd wezwie stronę powodową, aby oznaczyła w wyznaczonym terminie osoby niebiorące udziału w taki sposób, by ich wezwanie lub zawiadomienie było możliwe, a w razie potrzeby, aby wystąpiła z wnioskiem o ustanowienie kuratora. Pełnienie to pozwala na objęcie - w drodze przekształcenia - postępowaniem wszystkich współuczestników koniecznych w sytuacji, gdy w sprawie występuje współuczestnictwo konieczne, a nie zostały pozwane wszystkie podmioty łącznie legitymowane. Zastosowanie tego przepisu usuwa niekorzystne skutki procesowe w wypadku, gdy powód w pozwie wskazał nie wszystkie osoby, przeciwko którym sprawa może toczyć się łącznie. Pozwala także na uzupełnienie strony powodowej w stosunku do postulowanej przez powoda. Ustawową definicję współuczestnictwa koniecznego po stronie biernej zawiera art. 72 § 2 k.p.c. Solidarność odpowiedzialności dłużników nie uzasadnia ich współuczestnictwa koniecznego w procesie. W razie zatem wytoczenia powództwa przeciwko jednemu z dłużników solidarnych nie ma podstaw do wezwania pozostałych do udziału w sprawie na mocy art. 195. Artykuł 195 przyjmuje istnienie czynnego współuczestnictwa koniecznego i wskazuje na sposób sanowania częściowego braku - po obu stronach procesu - łącznej legitymacji procesowej w sytuacji, w której występuje w procesie współuczestnictwo konieczne (zob. m.in. wyrok SN z dnia 17 lutego 1978 r., II CR 17/78, OSNCP 1979, nr 3, poz. 52; uchwały SN: z dnia 16 grudnia 1970 r., III CZP 82/70, OSNCP 1971, nr 7-8, poz. 129 i z dnia 10 października 1964 r., III CO 53/64, OSPiKA 1968, z. 2, poz. 29).

W niniejszej sprawie bezspornym było, że z mieszkania zajmowanego przez pozwaną wyrzucone zostały worki z wodą, które uszkodziły pojazd powoda. Bezspornym było, że małoletnie przebywały w mieszkaniu pozwanej bez żadnego nadzoru za wiedzą i zgodą pozwanej. Poza sporem była również wartość wyrządzonej powodowi szkody.

Istota sporu sprowadza się do odpowiedzi na pytanie czy powódka ponosi odpowiedzialność za zaistniałe zdarzenie

Roszczenie zgłoszone w pozwie powód wywodził w oparciu o treść art 433 k.c. i 427 k.c.

Zgodnie z treścią art. 433 k.c., za szkodę wyrządzoną wyrzuceniem, wylaniem lub spadnięciem jakiegokolwiek przedmiotu z pomieszczenia jest odpowiedzialny ten, kto pomieszczenie zajmuje, chyba że szkoda nastąpiła wskutek

siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą zajmujący pomieszczenie nie ponosi odpowiedzialności i której działaniu nie mógł zapobiec. Przepis ten przewiduje surowszą, niezależną od winy zajmującego pomieszczenie, odpowiedzialność na zasadzie ryzyka.

Podmiotem odpowiadającym za szkodę spowodowaną przez wyrzucenie, wylanie lub spadnięcie jakiegoś przedmiotu z pomieszczenia jest ten, kto pomieszczenie zajmuje. Poszkodowany może więc adresować swoje żądanie naprawienia szkody do każdego podmiotu, który faktycznie zajmuje pomieszczenie, skąd doszło do wyrzucenia, wylania lub spadnięcia jakiegoś przedmiotu, i nie ma znaczenia, czy osoba ta legitymuje się tytułem prawnym do zajmowania owego pomieszczenia, czy takiego tytułu nie ma. Przepis art. 433 k.c. znajduje zastosowania do zdarzeń określonych jako „wyrzucenie, wylanie lub spadnięcie jakiegokolwiek przedmiotu z pomieszczenia”. Przepis art. 433 k.c. ustanawia na zasadzie ryzyka odpowiedzialność zajmującego pomieszczenie za szkodę wyrządzoną wyrzuceniem, wylaniem lub spadnięciem jakiegokolwiek przedmiotu z tego pomieszczenia. Jeżeli ponoszący odpowiedzialność zajmujący pomieszczenie nie jest sprawcą szkody, może odpowiadać solidarnie ze sprawcą (art. 441 k.c.), zobowiązanym do naprawienia szkody na zasadach ogólnych. Obciążając zajmującego pomieszczenie surową odpowiedzialnością, ustawodawca określa jednocześnie trzy okoliczności egzoneracyjne. Każda z nich i zarazem tylko one pozwalają zajmującemu pomieszczenie uchylić się od obowiązku naprawienia szkody, jeżeli: 1) szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej; 2) szkoda nastąpiła wyłącznie z winy poszkodowanego; 3) szkoda nastąpiła wyłącznie z winy osoby trzeciej, za którą zajmujący pomieszczenie nie ponosi odpowiedzialności i której działaniu nie mógł zapobiec.

Przenosząc powyższe rozważania na przedmiotową sprawę w ocenie Sądu nie ma wątpliwości, iż pozwana jako zajmująca mieszkania, z którego zostały wyrzucone worki z wodą ponosi odpowiedzialność za powstanie szkody w pojeździe powoda. Okoliczności zdarzenia były w zasadzie bezsporne. W mieszkaniu powódki pod jej nieobecność, ale za jej zgodą przebywała jej małoletnia córka wraz z koleżankami. Niewątpliwie mając na uwadze nastoletni wiek dziewczyn pozwana mogła przewidzieć, iż wobec braku nadzoru może dojść do jakichś niebezpiecznych sytuacji. Jasnym jest, iż grupka dzieci w tym wieku ma wiele pomysłów na zorganizowanie sobie czasu i nie zawsze są one przemyślane, w szczególności ze względu na ich konsekwencje. Pozwana jako zajmująca lokal godząc się na przebywanie córki wraz z koleżankami w jej mieszkaniu (bez opieki osoby dorosłej) ponosi tym samym odpowiedzialność za ich zachowanie. Nie tu ma w zasadzie znaczenia czy wyrzucony worek z wodą, który spowodował wgniecenie dachu w pojeździe, został wyrzucony przez jej córkę czy też przez koleżanki córki. Odpowiedzialność pozwanej jest niezależna od tej okoliczności. Sam fakt, iż zrzuty z okna, z zajmowanego przez nią mieszkania, worek spowodował szkodę pozwala uznać, iż to pozwana ponosi odpowiedzialność za skutki tego zdarzenia.

Na marginesie należy również wskazać iż, w ocenie Sądu powództwo jest również zasadne w oparciu o podniesiony przez stronę powodową art. 427 k.c.

Zgodnie ze art 427 k.c., kto z mocy ustawy lub umowy jest zobowiązany do nadzoru nad osobą, której z powodu wieku albo stanu psychicznego lub cielesnego winy poczytać nie można, ten obowiązany jest do naprawienia szkody wyrządzonej przez tę osobę, chyba że uczynił zadość obowiązkowi nadzoru albo że szkoda byłaby powstała także przy starannym wykonywaniu nadzoru. Przesłankami odpowiedzialności na podstawie powołanego przepisu są: powstanie szkody, bezprawne zachowanie osoby, której nie można przypisać winy z powodu jej wieku albo stanu psychicznego lub cielesnego, związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem tej osoby a powstaniem szkody; sprawowanie nadzoru nad osobą, której winy przypisać nie można; wina w nadzorze osoby odpowiedzialnej do sprawowania tego nadzoru. Osoba ponosząca odpowiedzialność w myśl tego przepisu odpowiada zatem za własne zawinione zachowanie, jak i pośrednio za cudzy czyn bezpośredniego sprawcy szkody. Jednocześnie art. 427 k.c. wprowadza domniemanie winy w nadzorze, a zarazem domniemanie istnienia związku przyczynowego pomiędzy wyrządzeniem szkody a nieprawidłowym wykonywaniem nadzoru. Zatem to osoba zobowiązana do sprawowania nadzoru musi wykazać, że albo uczyniła zadość swojemu obowiązkowi, albo też że szkoda powstałaby także przy starannym wykonywaniu nadzoru.

Pozwana przyznała, że zgodziła się aby pod nieobecność osoby dorosłej jej małoletnią córkę odwiedziły trzy inne małoletnie dziewczynki. W chwili zdarzenia dziewczynki miały od 11 do 13 lat. Jak już o tym był mowa wyżej, mając

na względnie podstawie reguły doświadczenia życiowego pozwana mogła przypuszczać, iż pozostawienie małoletnich dzieci bez nadzoru może doprowadzić do powstania niebezpiecznych sytuacji. W niniejszej sprawie Sąd nie miał wątpliwości, iż w procederze wyrzucania worków z wodą z okna uczestniczyły wszystkie dziewczynki, w tym i córka pozwanej (czy to przez faktycznie zrzucanie worków, czy też przez napełnianie worków wodą w celu ich wyrzucenia). Podkreślić należy również, iż pozwana nie wykazała jakichkolwiek przesylek egzonercyjnych.

Reasumując, Sąd doszedł do przekonania, iż pozwana ponosi odpowiedzialność za zaistniałe zdarzenie. Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.794,70 zł

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. Sąd uznał zasadnym domaganie się zasądzenia odsetek od dnia 11 czerwca 2015 t. tj. od dnia powstania szkody

O kosztach Sąd orzekł zgodnie z art. 102 k.p.c. Sąd uznał, że zasadnym będzie obciążenie pozwanej kosztami procesu jedynie w części. Pozwana wychowuje troje dzieci, do lutego 2017r. przebywać będzie na zasiłku macierzyńskim. We wrześniu otrzymała zasiłek w kwocie 700 zł, pozwana korzysta z rządowego programu „500 plus” i otrzymuje na troje dzieci świadczenie w kwocie 1.500 zł miesięcznie. Sąd mając na uwadze trudną sytuację finansową pozwanej uznał, że zasadnym będzie obciążenie jej kosztami procesu w części, tj. opłatą od pozwu 140 zł, opłatą skarbową od pełnomocnictwa 17 zł oraz połową kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 600 zł. Sąd uznał, że pozwana winna pokryć część kosztów, albowiem powód również nie jest osobą bogatą, szkodę musiał pokryć z własnych środków.